

Muskelskjelettlidelser

De kroniske- og akutte skader i muskelskjelettsystemet har sjelden dødelig utgang, men utgjør en meget stor andel av tilstander som behandles i helsevesenet og er meget kostnadskrevende.

Over 50 % av pasientene som blir sykmeldt av allmennpraktiserende leger blir sykemeldt p.g.a. muskelskjelettlidelser. Ca. 45% av langtidssykmeldinger og om lag 35% av nye uføretrygder skyldes samme årsak.

Nasjonalforeningens råd for belastningslidelser har på basis av disse tall estimert at muskelskjelettlidelser kostet Norge ca 50 milliarder norske kroner årlig - eller 5,5 millioner per time døgnet rundt (Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, rapport 2/2000). Av disse utgjør kostnader til rygglidelser om lag 25-30 milliarder.

Insidensen av muskelskjelettlidelser i aldersgruppen 16-84 år er 18%, og 60% av alle langtidssykmeldinger skyldes muskelskjelettlidelser. Halvparten av alle kroniske lidelser i aldersgruppen over 65 år er lidelser i ledd, der kneleddet topper statistikken med 32% og hofteleddslidelser utgjør 18% . Norge ligger på verdensstoppen når det gjelder osteoporotiske brudd. På kirurgiske avdelinger på norske sykehus er 250 senger til enhver tid belagt med hoftebruddspasienter. Det forventes en fordobling i antall eldre (65+) mellom 1990 og 2020 (Statistisk sentralbyrå), og i takt med dette vil prevalensen av kne-, hofteleddsartrose og osteoporotiske frakturer øke. Osteoporotiske frakturer har det siste tiåret fordoblet seg, der 40% av alle kvinner over 50 år vil lide av osteoporotisk fraktur. Korsryggsmerter er den nest største årsaken til sykmeldinger hos yngre og middelaldrende, og en av de mest vanligste årsakene til medisinsk konsultasjoner og til fysioterapi. Store ligamentskader i kneet, som fremre korsbåndskader, er alvorlige kneskader som rammer svært unge personer, det medfører fravær fra arbeid, store økonomiske kostnader og stor mulighet for tidlig medisinsk invaliditet.

De totale kostnadene årlige i Norge for fremre korsbåndskader er over en milliard kroner. En person med fremre korsbåndskade har 10 ganger høyere risiko for å utvikle kneleddsartrose enn normal- befolkningen. Yngre og eldre med kne-, hofte- og rygglidelser, samt osteoporotiske brudd hos eldre reduserer helse, livskvalitet, og for de yngre tap også tap av arbeidsevne. Dette er et stort helseøkonomisk problem.

Forskningsmidler og ressurser til muskelskjelettlidelser utgjør ca 3% av det totale antall midler som går til forskning, noe som er omkring 10 ganger mindre enn prevalensen av muskelskjelettlidelser i samfunnet. Disse tallene tilsier at et større fokus og en satsning på større forskningsmiljøer innen muskelskjelettlidelser burde være viktig.